กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
Department of Primary Industries and Mines

รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการเหมืองแร่

คำนำ

การที่รัฐบาลมีนโยบายให้ขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจทำให้ความต้องการด้านปัจจัยต่างๆ ของประชากร ทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและพลังงานของประเทศ อุตสาหกรรมเหมืองแร่จัดเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิตเป็น raw material ของอุตสาหกรรมอื่นๆ ดังนั้นจึงมีผู้ประกอบการที่ต้องการขอสัมปทานเหมืองแร่จำนวนมาก และเนื่องจากโครงการเหมืองต้องดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ในขั้นตอนอนุญาต เป็นผลให้มีความต้องการในการจัดทำรายงาน EIA สำหรับโครงการเหมืองแร่สูงขึ้นในแต่ละปี ในขณะที่นิติบุคคลหรือบริษัทที่ปรึกษาผู้มีสิทธิในการจัดทำรายงาน EIA มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมาก บางครั้งรายงานที่จัดทำขึ้นจึงมีข้อผิดพลาดและขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ เมื่อเสนอต่อ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจาณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่และอุตสาหกรรมถลุง หรือแต่งแร่ เพื่อพิจารณาแล้วต้องแก้ไขเพิ่มเติม ส่งผลให้การดำเนินการให้ความเห็นชอบ EIA ในแต่ละโครงการล่าช้า

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินโครงการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการเหมืองแร่ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดทำคู่มือการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง และคู่มือการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น

การดำเนินโครงการได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานราชการผู้มีหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแลผู้ประกอบการ และบริษัทที่ปรึกษาซึ่งเป็นองค์กรที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงาน EIA รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่างๆ ทำให้คู่มือการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จัดทำภายใต้โครงการนี้มีความชัดเจนเหมาะสมทั้งในทางวิชาการและในทางปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการนำไปสู่การใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่อย่างยั่งยืน

(นายสมเกียรติ ภู่ธงชัยฤทธิ์)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

มิถุนายน 2555

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินโครงการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการเหมืองแร่สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือระหว่าง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำคู่มือฯ อีกทั้งยังได้รับความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่างๆ

ขอขอบคุณคณะกรรมการตรวจสอบงาน ที่ได้พิจารณาให้ความเห็น คำแนะนำในการจัดทำคู่มือฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานราชการ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ภูมิภาค ผู้ประกอบการ บริษัทที่ปรึกษา ได้แก่ บริษัท วีคอนซัลติ้ง เซอร์วิส บริษัท เอ็น เอส คอนซัลแทนท์ บริษัท เอสพีเอส คอนซัลติ้ง เซอร์วิส บริษัท เอ็น แอนด์ เอิร์ท คอนซัลแตนท์ และบริษัท ทอพคลาส คอนซัลแทนท์ จำกัด ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่ร่วมพิจารณาให้ความเห็นและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ

ขอขอบคุณคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการฯ ที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบ ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการจัดทำคู่มือฯ ด้วยดีเสมอมา

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ทั้งจากมหาวิทยาลัย หน่วยงานราชการ และนักวิชาการอิสระ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการในระหว่างการจัดทำคู่มือฯ ในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคมและสุขภาพ

คำย่อ

EIA	:	Environmental Impact Assessment หมายถึง รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
FS	:	Feasibility Study หมายถึง งานศึกษาความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้ของโครงการ
IEE	:	Initial Environmental Examination หมายถึง รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น
TOR	:	Terms of Reference หมายถึง ขอบเขตการศึกษาหรือข้อกำหนดของงาน
กก.วล.	:	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
กพร.	:	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กม.	:	กิโลเมตร
คชก.	:	คณะกรรมการผู้ชำนาญการ
ครม.	:	คณะรัฐมนตรี
ชม.	:	ชั่วโมง
ตร.ม.	:	ตารางเมตร
ป.ส. 21	:	คำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ป.ส. 22	:	รายงานการตรวจสอบสภาพป่าที่มีผู้ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ร.บ.	:	พระราชบัญญัติ
ภบท. 5	:	แบบแสดงรายการที่ดินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่
ม.(รทก.)	:	คำว่า “ม.” คือ เมตร คำว่า “รทก.” คือ ระดับน้ำทะเลปานกลาง
มก./กก.	:	มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม
มก./ล.	:	มิลลิกรัมต่อลิตร
มก./ลบ.ม.	:	มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
มม.	:	มิลลิเมตร
ลบ.ม./ชม.	:	ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง
สปก.	:	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
น.ส.3	:	หนังสือคำรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าได้ทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว
สผ.	:	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อ.อ.ป.	:	องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

1. หลักการและเหตุผล

การทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่เป็นประเภทกิจการลำดับที่ 1 ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 กำหนดให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ในขั้นตอนการขอประทานบัตร โดยในรายละเอียดได้เพิ่มเติมให้โครงการเหมืองแร่ที่มีระดับผลกระทบต่ำจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) หมายถึง โครงการที่ไม่ใช้วัตถุระเบิด ไม่อยู่ในชนิดแร่ที่ประกาศฯ กำหนดไว้ และไม่อยู่ในพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวทางด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงอยู่ห่างจากโบราณสถานและแหล่งโบราณคดี โดยแนวทางการจัดทำรายงานที่กำหนดแนบท้ายประกาศฯ เป็นกรอบแนวทางรวมสำหรับทุกประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA และ IEE อาจจะทำให้มาตรฐานการจัดทำรายงานฯ ของที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อมมีความแตกต่างกัน สำนักบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จึงจัดให้มีโครงการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการเหมืองแร่

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรม เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง และรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อเป็นกรอบแนวทางมาตรฐานในการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับบริษัท ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และใช้ประกอบการพิจารณาของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำและพิจารณารายงานให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และสร้างความมั่นใจแก่ผู้ประกอบการเหมืองแร่ในการวางแผนพัฒนาโครงการ ตลอดจนสามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์เป็นคู่มือสำหรับประเภทแร่อื่นๆ

3. ประเภทหรือขนาดโครงการเหมืองแร่ที่ต้องจัดทำรายงาน EIA และ IEE

ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปี 2552 กำหนดประเภทโครงการเหมืองแร่ต้องจัดทำรายงาน EIA หรือ IEE ดังนี้

- **โครงการเหมืองแร่ที่ต้องทำรายงาน EIA**
  - เหมืองแร่ถ่านหิน
  - เหมืองแร่โพแทช
  - เหมืองแร่เกลือหิน
  - เหมืองแรหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมปูนซิเมนต์
  - เหมืองแร่โลหะทุกชนิด
  - โครงการเหมืองแร่ใต้ดิน

- โครงการเหมืองแร่ทุกชนิดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ดังต่อไปนี้
  - พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1 ตามมติคณะรัฐมนตรี
  - ทะเล
  - ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี
  - พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ
  - พื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ แหล่งมรดกโลกที่ขึ้นบัญชีแหล่งมรดกโลกตามอนุสัญญาระหว่างประเทศในระยะทาง 2 กิโลเมตร
- โครงการเหมืองแร่ที่มีการใช้วัตถุระเบิด

◆ **โครงการเหมืองแร่ที่ต้องทำรายงาน IEE**

โครงการเหมืองแร่ที่มิได้ใช้วัตถุระเบิด เช่น เหมืองแร่บอลเคลย์ เหมืองแร่ดินขาว เหมืองดิน และเหมืองหินอ่อน แต่ทั้งนี้พื้นที่ที่จะขออนุญาตทำเหมืองจะต้องไม่อยู่ในพื้นที่ดังที่กล่าวมาแล้วในโครงการประเภทที่ต้องทำรายงาน EIA และต้องไม่เป็นเหมืองแร่โลหะ รวมทั้งเหมืองแร่ใต้ดิน

4. องค์ประกอบของรายงาน EIA และ IEE

รายงาน EIA และ IEE จะต้องประกอบด้วย รายงานฉบับหลัก และรายงานฉบับย่อ ทั้งนี้องค์ประกอบของรายงานแต่ละฉบับตามที่ระบุไว้ในเอกสารท้ายประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประกาศ ณ วันที่ 16 มิถุนายน 2552 โดยมีสาระดังนี้

◆ **บทนำ** : กล่าวถึงที่มา วัตถุประสงค์ของโครงการ เหตุผลความจำเป็นในการดำเนินโครงการ วัตถุประสงค์การจัดทำรายงาน ขอบเขตการศึกษา และวิธีการศึกษา

◆ **ที่ตั้งโครงการ** : โดยมีภาพและแผนที่ที่ตั้งโครงการ รวมทั้งแผนที่แสดงองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม ในบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบจากโครงการ มาตราส่วน 1:50,000 หรือมาตราส่วนที่เหมาะสม

◆ **รายละเอียดโครงการ** : ให้มีรายละเอียดที่สามารถแสดงภาพรวมได้ชัดเจน ได้แก่ ประเภท ขนาดที่ตั้งโครงการ วิธีการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมประกอบของโครงการ เป็นต้น ตลอดจนแผนผังการใช้ที่ดินของโครงการโดยแสดงทิศและมาตราส่วนที่เหมาะสม

◆ **สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน** : ให้แสดงรายละเอียดพร้อมภาพถ่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ ชีวภาพ โดยจำแนกเป็นชนิดที่ฟื้นฟูได้และฟื้นฟูไม่ได้ รายละเอียดคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าคุณภาพชีวิต ตลอดจนสภาพปัญหาปัจจุบันบริเวณพื้นที่โครงการพร้อมแสดงแผนที่สภาพแวดล้อมบริเวณโครงการ การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบโครงการตลอดจนบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

- **การประเมินทางเลือกในการดำเนินการ และการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการ**
  - ทางเลือกในการดำเนินโครงการ ในรายงานฯ จะต้องเสนอทางเลือกซึ่งอาจเป็นทั้งทางเลือกที่ตั้งโครงการหรือวิธีการดำเนินโครงการ โดยทางเลือกที่เสนอทุกทางเลือกจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีเหตุผลว่าบรรลุเป้าหมายและความจำเป็นในการมีโครงการหรือไม่มีโครงการอย่างไร มีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบในทุกทางเลือก และจะต้องระบุทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะดำเนินโครงการ พร้อมแสดงเหตุผลและความจำเป็นประกอบ
  - การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการ ทั้งที่เป็นผลกระทบโดยตรง และผลกระทบทางอ้อมต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและคุณค่าต่างๆ พร้อมทั้งแยกประเภททรัพยากรเป็นชนิดที่สามารถฟื้นฟูได้และฟื้นฟูไม่ได้ รวมทั้งให้ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในทุกทางเลือกของโครงการเปรียบเทียบกัน
- **มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการชดเชย** ให้อธิบายรายละเอียดในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้น และในกรณีที่ความเสียหายไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ให้เสนอแผนการชดเชยความเสียหายดังกล่าวด้วย
- **มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม** ให้เสนอมาตรการและแผนการดำเนินการในการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทางวิชาการและการปฏิบัติการ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลภายหลังการดำเนินโครงการด้วย
- **ตารางสรุปผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญพร้อมด้วยมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบดังกล่าว**

ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคม และแนวทางการประเมินผลกระทบทางสุขภาพในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5. ขั้นตอนและระยะเวลาการพิจารณารายงาน

ขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณารายงาน EIA และ IEE ถูกกำหนดไว้ในมาตรา 49-50 แห่ง พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 โครงการของเอกชน และโครงการที่ไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจาก ครม. (โครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชน) โครงการประเภทนี้จะกำหนดระยะเวลาการพิจารณา โดยขั้นตอนดังรูปที่ 1 ทั้งนี้ เมื่อรายงานส่ง สผ. แล้ว 15 วันแรกจะถูกตรวจสอบองค์ประกอบของรายงาน จากนั้นอีก 15 วัน จะพิจารณาเสนอความเห็นให้กับ คชก. และ คชก. ต้องพิจารณาภายใน 45 วัน หาก คชก. ไม่ให้ความเห็นชอบจะต้องจัดส่งรายงานเข้ามาใหม่ (ฉบับเพิ่มเติมหรือแก้ไขทั้งฉบับ) และเมื่อส่งมาที่ สผ. แล้ว คชก. ต้องพิจารณาภายใน 30 วัน หาก คชก. ให้ความเห็นชอบ สผ. จะแจ้งให้เจ้าของโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ หาก คชก. ลงมติไม่เห็นชอบแล้วให้เริ่มต้นกระบวนการพิจารณาใหม่

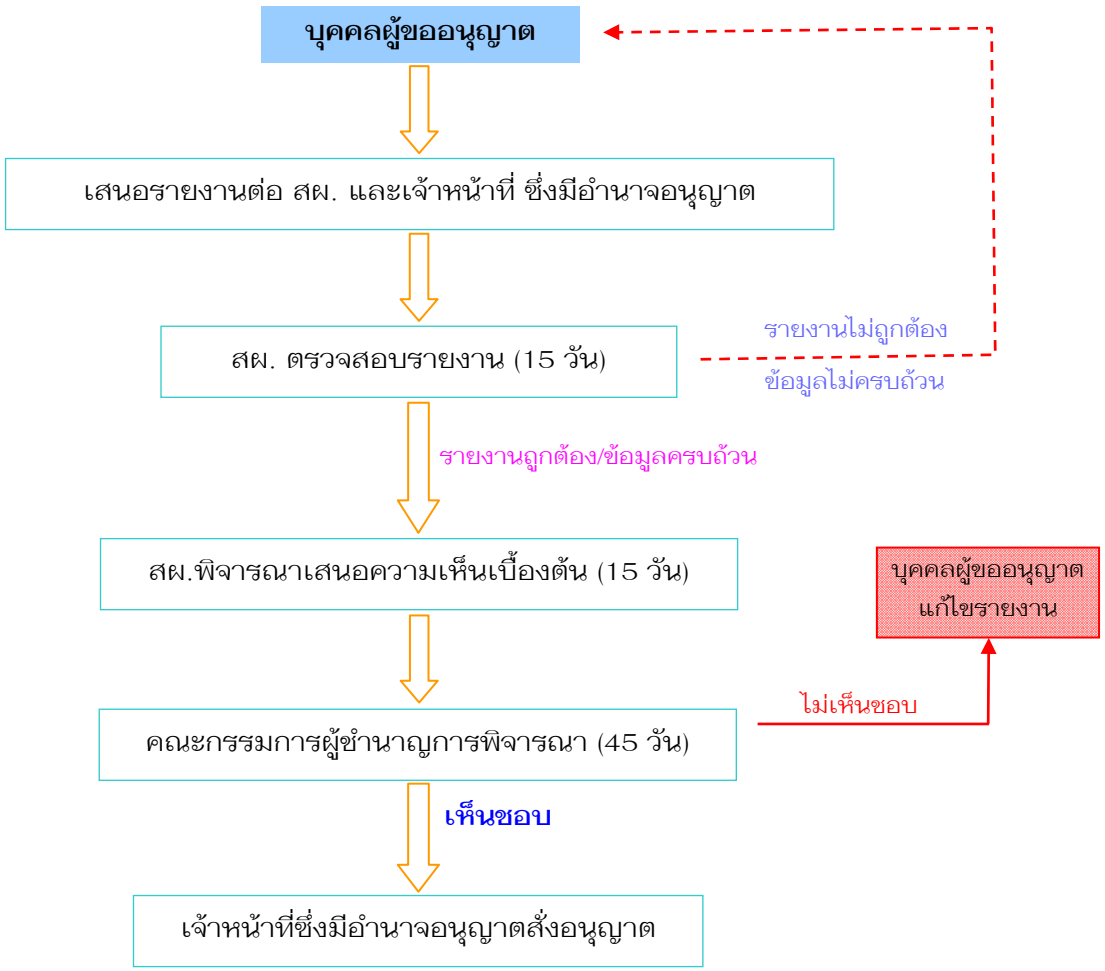

ที่มา *: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2553*

รูปที่ 1 **ขั้นตอนการพิจารณารายงาน EIA และ IEE สำหรับโครงการที่ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการ และโครงการที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจาก ครม.**

6. ผลการตรวจสอบเอกสารประกอบรายงาน EIA ของที่ปรึกษา

- **รายงานประชุมประชาคมหมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบล**

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จัดทำคู่มือวิธีปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการให้ความเห็นในการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่ พ.ศ.2545 ตามคู่มือดังกล่าวกำหนดรายละเอียดของรูปแบบรายงานการประชุมและเมื่อนำเปรียบเทียบกับรายงานการประชุมที่พบเห็นโดยทั่วไป ที่อาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนหรือการตีความเนื้อหาของการประชุมสรุปดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกรณีแบบรายงานการประชุมประชาคมตามคู่มือ กพร. และกรณีที่พบโดยทั่วไปในปัจจุบัน

หัวข้อ	คู่มือ กพร.	รายงานประชุมประชาคมที่พบโดยทั่วไป
1	รายชื่อเข้าร่วมประชุม ระบุตำแหน่งหรืออาชีพและที่อยู่	- ระบุชื่อ-สกุล และลายเซ็นต์ - บางกรณีใช้แบบทะเบียนรายชื่อจากการเลือกตั้ง - ระบุชื่อ-สกุล แต่ไม่มีลายเซ็นต์ - ไม่ระบุที่อยู่หรือบ้านเลขที่
2	ชื่อผู้ชี้แจงโครงการ ระบุว่าเป็นเจ้าของโครงการหรือผู้มีอำนาจทำการแทน	- บางกรณีขอในนามนิติบุคคล แต่ในรายงานประชุมระบุเป็นชื่อบุคคลธรรมดา
3	ประเด็นที่ชี้แจง 1. ที่ตั้งและขอบเขตของพื้นที่ที่จะใช้ทำเหมืองและกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง (ระบุโดยสังเขป) 2. วิธีการทำเหมือง (ระบุโดยสังเขป) 3. การใช้แหล่งทรัพยากรและสาธารณูปโภคร่วมกับท้องถิ่นเช่น แหล่งน้ำ ถนน ไฟฟ้า ฯลฯ (ระบุโดยสังเขป) 4. ผลดี ผลเสีย จากการดำเนินโครงการ (ระบุโดยสังเขป) 5. วิธีการป้องกันผลกระทบ (ระบุโดยสังเขป)	- บางกรณีไม่มีประเด็นการชี้แจง - บางกรณีรับเงื่อนไขที่จะดำเนินการให้กับชุมชนแต่ในทางปฏิบัติทำไม่ได้เนื่องจากติดขัดในเรื่องการใช้พื้นที่หรือเจ้าของโครงการดำเนินการเองไม่ได้
4	สรุปประเด็นความเห็นในที่ประชุม	- บางกรณีไม่มีประเด็นสรุปความคิดเห็นโดยเฉพาะบุคคลที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการ

ข้อสังเกต นอกจากการบันทึกประชาคมส่วนใหญ่จะไม่สอดคล้องกับรูปแบบของ กพร. แล้ว ยังพบว่าบางกรณีประชาคมหมู่บ้านดำเนินการก่อนปี 2550 อาจทำให้เก่าเกินไปจึงมีมุมมอง 2 กรณีเพื่อแก้ไขปัญหาข้อมูลเก่า ดังนี้

1. ต้องมีหนังสือยืนยันโดยผู้ใหญ่บ้านที่ดำเนินการจัดประชาคมหมู่บ้านว่าให้ใช้ประชาคมเดิมเนื่องจากได้ปฏิบัติตามระเบียบของ กพร. แล้ว
2. ผู้ใหญ่บ้านจัดประชาคมให้ใหม่ แต่ทั้งนี้มิได้เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการออกประทานบัตรของ กพร. ที่ดำเนินการไปก่อนหน้าแล้ว

สำหรับการประชุมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล ปกติจะถูกกำหนดเป็นวาระการประชุม และมีการอภิปรายของสมาชิกอยู่แล้ว และเมื่อมีมติที่ประชุมจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- สมาชิกเห็นชอบ
- สมาชิกไม่เห็นชอบ
- สมาชิกงดออกเสียง

ข้อสังเกตที่ 1 มีบางกรณีที่รายงานการประชุมมีจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมมิได้มีสิทธิออกเสียง จึงอาจทำให้เกิดความสับสน ดังนั้นในรายงานการประชุมจะระบุเป็น 2 กลุ่ม คือ

- ผู้เข้าประชุม หมายถึง ผู้มีสิทธิออกเสียงลงมติในที่ประชุม
- ผู้เข้าร่วมประชุม หมายถึง ผู้เข้าร่วมประชุม แต่ไม่มีสิทธิ์ออกเสียงลงมติในที่ประชุม

ข้อสังเกตที่ 2 ขนาดพื้นที่ยื่นคำขอประทานบัตร อาจมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากจัดให้มีประชาคมหมู่บ้านและ/หรือประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลแล้ว ทั้งนี้อาจด้วยเหตุผลด้านความเหมาะสมของพื้นที่ ในกรณีนี้แบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ ขนาดพื้นที่ลดลงจากเดิมหรือขนาดพื้นที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ควรเพิ่มขึ้นหรือลดลงหากไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น จะให้ผู้ใหญ่หรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประธานสภาเทศบาลลงนามหนังสือรับรองให้ใช้มติเดิม

ข้อสังเกตที่ 3 กรณีที่เคยผ่านความเห็นชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ปัจจุบันถูกยกระดับฐานะเป็นเทศบาล จำเป็นต้องดำเนินการขอมติของสภาเทศบาลใหม่

การขออนุญาตใช้พื้นที่หรือความเห็นของหน่วยงาน

กรณีอยู่ในพื้นที่ป่าไม้

กรณีอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ทั้งป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 และป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ผู้ขออนุญาตจะต้องจัดเตรียมเอกสาร 2 รายการเพื่อประกอบรายงาน EIA และ IEE ได้แก่

- คำขอขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส.21)
- รายงานการตรวจสอบสภาพป่าที่มีผู้ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส.22)

ข้อสังเกต แบบ ป.ส.21 เป็นเพียงแบบฟอร์มเพื่อแสดงเจตจำนงจะขอใช้พื้นที่ป่า ไม่มีความจำเป็นต่อการพิจารณารายงาน EIA และ IEE เนื่องจากสาระสำคัญที่จะพิจารณาประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมจะอยู่ในแบบ ป.ส.22 ที่เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพป่าจะให้ความเห็นในฐานะหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ป่าไม้

ความเห็นของสำนักศิลปากรท้องที่

กรมศิลปากรจัดตั้งสำนักศิลปากรท้องที่ จำนวน 15 แห่ง เพื่อเป็นตัวแทนกรมในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การขออนุญาตประทานบัตรในขั้นตอนการจัดทำรายงาน EIA และ IEE อุตสาหกรรมจังหวัดจะแจ้งไปยังสำนักศิลปากรท้องที่เพื่อขอทราบความเห็นในการขออนุญาตประทานบัตร

ข้อสังเกต

1. สำนักศิลปากรท้องที่บางเขต ต้องการให้ผู้ประกอบการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านโบราณคดี จัดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางโบราณคดี เพื่อประกอบความเห็นชอบสำนักศิลปากรท้องที่

2. สำนักศิลปากรท้องที่บางเขต จัดทำหนังสือแจ้งอุตสาหกรรมจังหวัด โดยไม่ต้องจัดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางโบราณคดี

3. สำนักศิลปากรท้องที่บางเขต จัดทำหนังสือแจ้งอุตสาหกรรมจังหวัดระบุไม่เกี่ยวข้องในการอนุญาตประทานบัตร แต่ทั้งนี้ให้ผู้ประกอบการจัดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางโบราณคดี โดยมิได้ระบุว่าต้องนำรายงานดังกล่าวมาให้สำนักศิลปากรท้องที่พิจารณา เมื่อโครงการจัดทำรายงาน EIA และ IEE และผ่านการพิจารณาแล้วเมื่อเข้าสู่ขั้นตอนการตรวจสอบและประชุมพิจารณาการอนุญาตประทานบัตรโดย กพร. จะมีคำถามว่าการที่สำนักศิลปากรท้องที่มีความเห็นต่อรายงานการตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางโบราณคดีอย่างไร เพื่อจะนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาอนุญาตประทานบัตร

4. กรณีพื้นที่ใกล้เคียงโครงการมีแหล่งโบราณคดีตามประกาศของกรมศิลปากรจะมีมาตรการกำหนดระยะห่างการเว้นพื้นที่ โดยที่พบมักกำหนดระยะ 0.5 กม. แต่กรณีแหล่งหินเขายะลา การถูกกำหนดให้เป็นแหล่งหินตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 8 ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2540 มีประทานบัตรจำนวน 3 แปลง อยู่ในพื้นที่แหล่งโบราณสถาน ภาพเขียนสีเขายะลา แต่อนุญาตเนื่องจากประทานบัตรอยู่ห่างจากแหล่งภาพเขียนสีมากกว่า 1 กม. ทั้งนี้ ภายใต้การอนุมัติของอธิบดีกรมศิลปากร ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายค่าการดูแลรักษาแหล่งโบราณสถานดังกล่าว

5. กรณีพบหลักฐานโบราณคดี สำนักศิลปากรท้องที่อาจระบุความเห็นว่าไม่ควรอนุญาตประทานบัตร ประเด็นที่มีการโต้แย้ง

- บริเวณที่พบไม่ใช่แหล่งโบราณคดีตามประกาศ แต่เป็นเพียงวัตถุ/สิ่งบ่งชี้ทางโบราณคดี
- ขณะสำรวจผู้ประกอบการมิได้ร่วมตรวจสอบด้วย อาจมีการกลั่นแกล้งโดยผู้ไม่หวังดีต่อผู้ประกอบการ
- ไม่สามารถบ่งชี้ได้แน่นอนหรือเด่นชัดว่าเป็นโบราณวัตถุ
- โบราณวัตถุที่พบอาจเป็นโบราณวัตถุที่พบได้ทั่วไปไม่อยู่ในระดับความสำคัญที่จะต้องอนุรักษ์ไว้

กรณีพื้นที่ สปก. 4-01

โดยปกติผู้ครอบครองที่ดิน สปก.4-01 จะไปยื่นเจตจำนงทำบันทึก และสละสิทธิ์ที่ดินที่ครอบครองต่อสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมจังหวัด (สปก.จังหวัด) จากนั้นผู้ขออนุญาตทำเหมืองจะไปยื่นขอใช้พื้นที่ต่อ สปก. จังหวัด และเมื่อมีการประชุมให้ความเห็นแล้วจะแจ้งต่อผู้ประกอบการ

ข้อสังเกต การใช้พื้นที่ สปก.4-01 มักปรากฏเส้นทางเชื่อมต่อเพื่อเข้าพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อวางแผนทำเหมือง หากกรณีมีแหล่งแร่อยู่ในเส้นทางดังกล่าว ปัญหาที่สำคัญ คือ การขออนุญาตใช้พื้นที่ สปก. จะกำหนดการขอเฉพาะที่ดินที่ครอบครองตามที่ผู้ครอบครองที่ดินสละสิทธิ์ แต่มิได้พิจารณาเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ สปก.4-01 บริเวณเส้นทาง จึงอาจมีปัญหาซ้ำซ้อนในการขออนุญาต

กรณีพื้นที่นิคมสร้างตนเอง

นิคมสร้างตนเอง สังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เช่น กรมนิคมสร้างตนเองพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี กรณีที่ผู้ประกอบการสอบถามความเห็นขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อการออกประทานบัตร ผู้ปกครองนิคมจะยังไม่ออกหนังสือความเห็น แต่จะรอรายงาน EIA หรือ IEE ผ่านความเห็นชอบจาก สผ. ก่อนแล้วจึงจะนำเรื่องแล้วต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการต่อไป อย่างไรก็ตาม กรณีที่จะเข้าใช้พื้นที่ป่าไม้ จะต้องขออนุญาตจากกรมป่าไม้ในอีกขั้นตอนหนึ่ง

กรณีพื้นที่อยู่ในเขตป่าไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.)

จะดำเนินการทำบันทึกข้อตกลงเพื่อจ่ายเงินชดเชยสิ่งก่อสร้าง ต้นไม้ที่ปลูก และการใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าก่อน โดยจ่ายงวดแรกเมื่อทำบันทึกข้อตกลง และส่วนที่เหลือเมื่อได้รับอนุญาตประทานบัตร

ข้อสังเกต พื้นที่อยู่ในการดูแลของ อ.อ.ป. จะได้รับมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีความเสื่อมโทรมจากกรมป่าไม้ เพื่อให้ อ.อ.ป. ปลูกป่า โดยกรมป่าไม้ยังมีความเป็นเจ้าของดังเดิม ดังนั้น ผู้ประกอบการจะต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ตามระเบียบของกรมป่าไม้ โดยต้องมีแบบ ป.ส.21 และ ป.ส.22 พร้อมทั้งจ่ายค่าธรรมเนียมเหมือนกรณีทั่วไป

กรณีอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 2

กรณีอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 2 เช่น เขตลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 กำหนดมาตรการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 2 ว่าการใช้พื้นที่ทำกิจการเหมืองแร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างแท้จริง จะต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบรับรองว่าไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือหาพื้นที่ดำเนินการที่อื่นได้ ดังนั้นในทางปฏิบัติสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจะแจ้งหนังสือรับรองไปยังเลขาธิการ **สผ.**

หนังสือรับรองสภาพสิ่งแวดล้อม

หนังสือรับรองสภาพสิ่งแวดล้อม ใช้กรณีที่ผู้ขออนุญาตประทานบัตรมีกิจกรรมเหมืองในพื้นที่เดิมหรือติดกัน เพื่อบ่งชี้ว่าหน่วยงาน หรือผู้นำชุมชนให้ความเห็นว่าเป็นผู้ประกอบการที่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม หรือแก้ไขปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือการประกอบกิจการที่ผ่านมาให้การสนับสนุนกิจการของสาธารณะประโยชน์อย่างต่อเนื่อง จะทำให้เป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อโครงการที่จะขอใหม่

7. สรุปประเด็นปัญหาการพิจารณารายงาน EIA และ IEE

เพื่อให้การจัดเตรียมร่างคู่มือแนวทางการจัดทำรายงาน EIA และ IEE สอดคล้องกับประเด็นการพิจารณาของ คชก. และมีองค์ประกอบครบถ้วน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ที่ปรึกษาจึงรวบรวมข้อมูลหลักดังนี้

- การพิจารณา EIA และ IEE ของ คชก. ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554
- ผลการประชุมของ กพร. และผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2554 เรื่อง รายงานธรณีวิทยาแหล่งแร่ และแผนผังโครงการทำเหมือง
- การตรวจสอบเอกสารประกอบรายงาน EIA และ IEE ของที่ปรึกษา
- ข้อคิดเห็นจากการจัดประชุมโดยที่ปรึกษา 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 วันที่ 15 ธันวาคม 2554 และครั้งที่ 2 วันที่ 13 มกราคม 2555 โดยมีการประชุมของทุกภาคส่วน ประกอบด้วย หน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ส่วนกลางและภูมิภาค ผู้ประกอบการ บริษัทที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้อง

นายสมเกียรติ ภู่ธงชัยฤทธิ์
อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

นายปณิธาน จินดาภู
รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

นายชาติ หงส์เทียมจันทร์
ผู้อำนวยการสำนักบริหารสิ่งแวดล้อม
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

นายไพชยนต์ เจริญไชยศรี
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

คุณปราวีณา ใสสะอาด
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผ.ศ.ดร.ไกรชาติ ตันตระการอาภา (ผู้จัดการโครงการ)
สำนักงานบริการเทคโนโลยีสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

8. ลักษณะคู่มือแนวทางการจัดทำรายงาน EIA

การจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำรายงาน EIA และ IEE จำแนกออกเป็น 6 บท ได้แก่

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 รายละเอียดโครงการ
- บทที่ 3 ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน
- บทที่ 4 การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- บทที่ 5 มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- บทที่ 6 แผนฟื้นฟูพื้นที่จากการทำเหมืองแร่

โดยคู่มือแนวทางรายงาน EIA และ IEE จะไม่มีความแตกต่างกันมากนักด้านเนื้อหา ยกเว้นรายงาน EIA สำหรับโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างจะมีการใช้วัตถุระเบิดดังข้อมูลทรัพยากรสิ่งแวดล้อมปัจจุบันและการประเมินผลกระทบตลอดจนมาตรการป้องกันแก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับกิจกรรมของโครงการ

และรายงานดังกล่าวจะต้องดำเนินการตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชากร และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคม ที่ต้องดำเนินการอย่างน้อย 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 เริ่มเพื่อกำหนดขอบเขตการศึกษา

ครั้งที่ 1 ในระหว่างเริ่มต้นโครงการ โดยรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการและขอบเขตการศึกษา

ครั้งที่ 2 ในระหว่างเตรียมจัดทำร่างรายงานและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ จะต้องดำเนินการตามแนวทางการประเมินผลกระทบทางสรุปภาพในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

9. สรุปผลการศึกษา

◆ ด้านการจัดเตรียมเอกสารประเภทรายงาน EIA และ IEE

- เอกสารการจัดประชาคมหมู่บ้าน และความเห็นของหน่วยงานท้องถิ่นจะต้องระบุให้ชัดเจนถึงกิจกรรมของโครงการ และนำเสนอหรืออภิปรายเกี่ยวกับโครงการ ทั้งในด้านบวกและด้านลบ
- เอกสารประกอบความเห็นของสำนักศิลปากรท้องที่ มีทั้งกรณีให้ความเห็นหรือบางท้องที่กำหนดให้ผู้ประกอบการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำรายงานการตรวจสอบ และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางโบราณคดี ทำให้มีความแตกต่างกันในด้านการปฏิบัติงาน
- กรณีพื้นที่เหมืองแร่อยู่พื้นที่ สปก.4-01 จะต้องระบุความต้องการใช้ที่ดินให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการทำเหมือง
- กรณีพื้นที่เหมืองแร่อยู่ในพื้นที่อื่นๆ ให้ยึดถือตามระเบียบของหน่วยงานนั้น โดยนำความเห็นเบื้องต้นมาประกอบการจัดทำรายงาน EIA และ IEE

◆ ด้านการจัดทำรายงาน EIA และ IEE

คู่มือแนวทางการจัดทำรายงาน EIA และ IEE เป็นส่วนช่วยหรือผลักดันให้กระบวนการจัดทำและพิจารณารายงาน EIA และ IEE ตรงประเด็นตามแนวทางของ สผ. และ คชก. ปัจจุบัน แต่ในอนาคตหากสถานการณ์เปลี่ยน ทั้งด้านสภาพสิ่งแวดล้อมหรือองค์ประกอบ ทาง คชก. อาจจะทำให้คู่มือที่จัดทำขึ้นต้องปรับปรุงเพิ่มเติม

10. ข้อเสนอแนะ

◆ การจัดประชาคมและความเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กพร. จะต้องเน้นย้ำให้ดำเนินการตามคู่มือวิธีปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการให้ความเห็นในการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่ พ.ศ.2545

◆ กรณีความเห็นของสำนักศิลปากรท้องที่

กพร. ควรประสานงานกับกรมศิลปากรในประเด็น ดังนี้

- สำนักศิลปากรท้องที่ทุกพื้นที่ควรยึดรูปแบบของการให้ความเห็นเกี่ยวกับการขออนุญาตประทานบัตรกับอุตสาหกรรมจังหวัดที่เหมือนกัน
- การจัดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโบราณคดี ควรจะยึดกำหนดเกณฑ์ของการจัดทำ ดังนี้
  - หากสำนักศิลปากรท้องที่ตรวจสอบแล้วว่าในรัศมี 0.5 กม. ไม่มีแหล่งโบราณคดีหรือสถานที่สำคัญไม่มีความจำเป็นต้องจัดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโบราณคดี
  - กรณีรัศมี 0.5 กม. ตรวจพบว่ามีแหล่งโบราณคดีหรือสถานที่สำคัญให้จัดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโบราณคดี

◆ **กรณีที่กรรมสิทธิ์อยู่ในที่ดินประเภทอื่นๆ เช่น นิคมสร้างตนเอง** หากหน่วยงานดังกล่าวทำหนังสือตอบว่าให้รายงาน EIA และ IEE ผ่านความเห็นชอบจาก สผ. หรือ คชก. ก่อน แล้วจะพิจารณาให้กรณีเช่นนี้ องค์ประกอบของรายงาน EIA หรือ IEE ไม่จำเป็นต้องใช้เอกสารส่วนนี้

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

75/10 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2202-3555 , 0-2202-3565 , 0-2202-3567 โทรสาร 0-2644-8746

สำนักงานบริการเทคโนโลยีสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

420/1 ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2354-8550, 0-2354-8557 โทรสาร 0-2354-8559

Website : http://www.ophets.org E-mail : teunn@mahidol.ac.th